

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **100211** (13) **U**
(51) МПК (2015.01)
E02D 27/00

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

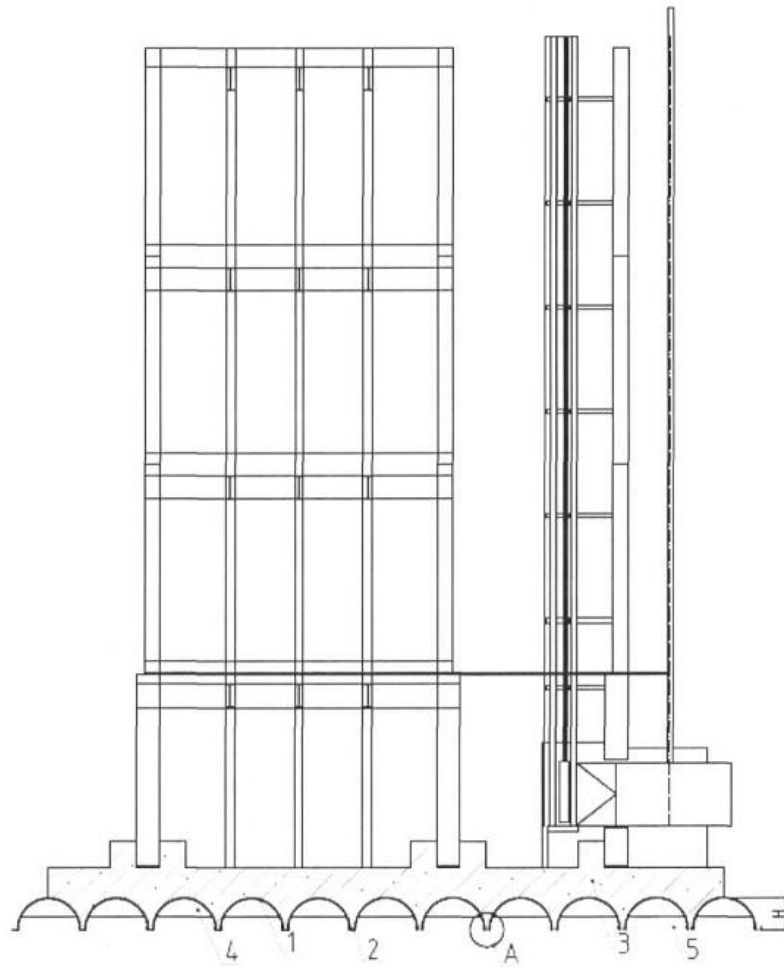
(21) Номер заявки: u 2015 01696	(72) Винахідник(и): Тімченко Радомир Олексійович (UA), Крішко Дмитро Анатолійович (UA), Сухан Олександр Петрович (UA), Целіков Станіслав Леонідович (UA), Максименко Катерина Вікторівна (UA), Кадол Лариса Василівна (UA), Попов Станіслав Олегович (UA)
(22) Дата подання заявки: 26.02.2015	
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.07.2015	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.07.2015, Бюл.№ 13	(73) Власник(и): ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ", вул. XXII Партз'їзду, 11, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., 50027 (UA)
	(74) Представник: Кривенко Юрій Юрійович, реєстр. №255

(54) ФУНДАМЕНТ БУДІВЛІ, СПОРУДИ

(57) Реферат:

Фундамент будівлі, споруди складається з фундаментної плити прямокутної форми і криволінійних несучих елементів, розташованих на основі та виконаних як металеві півциліндричні оболонки, які обернені опуклостями вгору і з'єднані між собою прокатними профілями.

UA 100211 U

Фиг. 3

Корисна модель належить до області будівництва і призначена для використання у фундаментобудуванні на насипних (намивних) ґрунтах і при нерівномірних деформаціях підвалин.

Аналогом до запропонованої корисної моделі є фундамент, що має криволінійну поверхню, обернену опуклістю вниз (див. Ванюшкин С.Г. Особенности взаимодействия многоволновых фундаментов - оболочек с основанием. Автореферат канд. диссер. Днепропетровск, 1985 г.).

Недоліком плитного фундаменту є те, що він не пристосований до перерозподілу навантажень від контактуючого ґрунту в умовах розвитку вимушених вертикальних і горизонтальних переміщень ґрунтового масиву.

З відомих технічних рішень найбільш близьким до запропонованої корисної моделі за своєю суттю є фундамент, що складається з фундаментної плити прямокутної форми і криволінійних несучих елементів розташованих, на основі (див. Патент на изобретение № 2380483. Заявка № 2008124706. Зарегистрирован в Государственном реестре изобретений Российской Федерации 27.01.10.).

Ці фундаменти не пристосовані до перерозподілу і зниження навантажень від контактуючого ґрунту в умовах розвитку вимушених горизонтальних переміщень ґрунтового масиву.

Задачею корисної моделі є удосконалення фундаменту будівлі, споруди за рахунок використання ряду металевих півциліндричних оболонок, отриманих шляхом розрізання металевих електрозварних труб в поздовжньому напрямку по твірній, після чого півциліндри складаються в єдину площинну конструкцію з опуклостями, оберненими вгору, що дозволяє застосовувати цю конструкцію на насипних (намивних) ґрунтах, а також на територіях; що підробляються, переважно при радіусоподібних деформаціях основи.

Варіантом вирішення цієї корисної моделі є розміщення нижче фундаментної плити криволінійних несучих елементів, виконаних у вигляді півциліндрів однакового розміру, розміщених опуклістю вгору (усередину) фундаменту.

Поставлена задача вирішується за рахунок того, що фундамент будівлі, споруди, що складається з фундаментної плити прямокутної форми і криволінійних несучих елементів, розташованих на основі.

Відповідно до корисної моделі, криволінійні несучі елементи виконані у вигляді металевих півциліндричних оболонок, обернених опуклостями вгору, і з'єднані між собою прокатними профілями.

Заявлена корисна модель ілюструється кресленнями, де: на фіг. 1 зображений фундамент будівлі, споруди; на фіг. 2 - переріз А-А з фіг. 1; на фіг. 3 - переріз Б-Б з фіг. 1; на фіг. 4 - вузол А з фіг. 3.

Запропонований фундамент будівлі, споруди складається з криволінійних несучих елементів, 1, з'єднаних між собою прокатними профілями 2, і що включає фундаментну плиту з монолітного залізобетону 3. ґрунт 5 занурений в півциліндричні порожнини 4 на глибину h і контактує з опорними півциліндричними ділянками бічних граней півциліндричних порожнин 4. Фундаментна плита 3 містить порожнини 4, які мають повну глибину H і виконані у вигляді півциліндрів.

Заявлена корисна модель реалізується таким чином.

Робота цієї конструкції полягає в обмеженні (усуненні) абсолютних і (чи) відносних переміщень фундаменту і над фундаментної конструкції такими межами, при яких гарантується нормальна експлуатація споруди і не знижується його довговічність.

Така робота реалізується за рахунок утворення великого пружного ядра під центральною частиною плити і відповідно зменшення площ пластичної течії ґрунту, а також зниження активного тиску ґрунту, що занурюється, на бічних півциліндричних площинах фундаментної плити прямокутної форми. При такому розкладанні сил величина пружного ядра збільшується в 1,2 рази.

В процесі прояву нерівномірних вертикальних переміщень під будівлею, спорудою, на його підшві навантаження зростає, але контактний тиск вище граничного вирости не може і внаслідок цього на цих ділянках йде інтенсивне урізування порожнин 4 в ґрунт основи 5. При цьому силове навантаження знову перерозподіляється: на ділянках з великими значеннями і підвищеними переміщеннями порожнин 4 зменшується; на ділянках з меншими значеннями і незначними переміщеннями порожнин 4 збільшується.

Таким чином, здійснюється процес саморегулювання контактних тисків по стиках порожнин 4. Усе це дозволяє: згладити на конструкціях нерівномірності деформацій ґрунтів основи 5, згладжувати максимуми концентрацій зусиль в підземних конструкціях і знизити величини зусиль в надземних конструкціях за рахунок виключення крену фундаменту.

Зрештою, коли дія нерівномірних вертикальних переміщень закінчується, усі криволінійні несучі елементи, 1 займають по висотних відмітках новий стійкий стан статичної рівноваги, а розподіл силового навантаження по будівлі, споруді і контактних тисків у порожнинах півциліндричних поверхонь 4 тяжіє до початкового стану з урахуванням поправок на ущільнення 5 ґрунту і зміну фактичної площі опорних ділянок.

При повторному прояві нерівномірних вертикальних переміщень під будівлею, спорудою, картина роботи порожнин 4 повторюється відповідно до конкретної нової схеми перерозподілу зусиль. При цьому з кожним процесом в порожнині 4 процеси вирівнюючого саморегулювання можливі до того часу, поки в порожнинах 4 є вільні від ґрунту 5 об'єми.

Криволінійність півциліндричних поверхонь 4 слугує для розширення можливостей регулювання площ опорних півциліндричних ділянок зовнішніх поверхонь порожнин 4 в різних співвідношеннях залежно від конкретних фізико-механічних властивостей ґрунтів основи 5. Тобто зміна площ порожнин 4 може йти як по лінійному, так і за будь-яким зростаючим або спадаючим нелінійним законом.

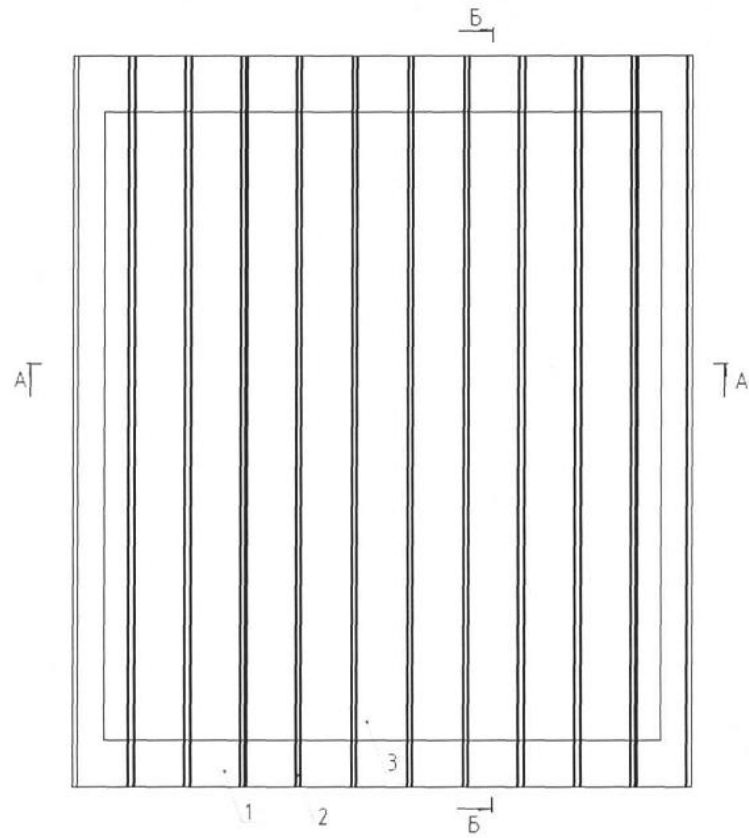
У зв'язку з постійним збільшенням навантажень на фундаменти внаслідок зростання поверховості, прогонів будівель і навантажень від устаткування, висотних споруд типу вежі, впровадження напружено-розтягнутих конструкцій і інших принципово нових рішень, а також у зв'язку з освоєнням територій, складених слабкими ґрунтами, що вважалися раніше непридатними для будівництва, запропонований фундамент максимально знижує витрата матеріалу, трудовитрати і вартість при належній надійності і довговічності.

Дії від нерівномірних осідань фундаменту, викликаних неоднорідністю ґрунту, не підсумовуються з діями від викривлення основи, викликані підробкою, внаслідок того, що підробка відбувається під час експлуатації будівель після стабілізації будівельних осідань. На майданчиках, складених просідаючими ґрунтами, конструкції будівель і споруд повинні проектуватися з урахуванням можливої спільної дії на них деформацій від підробки і просідання.

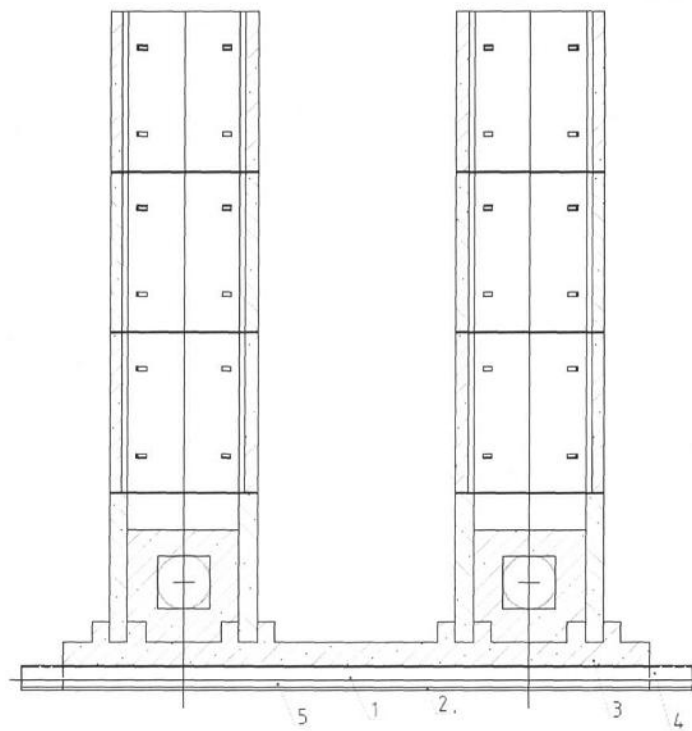
Фундаментну конструкцію доцільно застосовувати на насипних (намивних) ґрунтах, так і на територіях, що підробляються, переважно з радіусоподібною (позитивною і негативною кривизною) деформацією основи.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

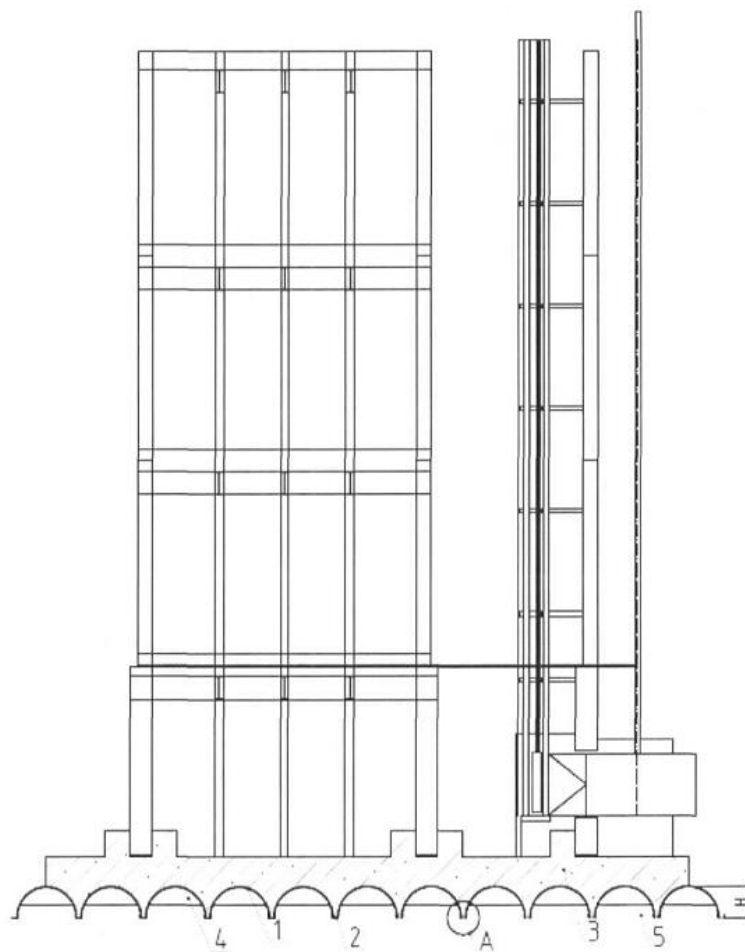
Фундамент будівлі, споруди, що складається з фундаментної плити прямокутної форми і криволінійних несучих елементів, розташованих на основі, який **відрізняється** тим, що криволінійні несучі елементи виконані як металеві півциліндричні оболонки, обернені опуклостями вгору та з'єднані між собою прокатними профілями.

Фиг. 1

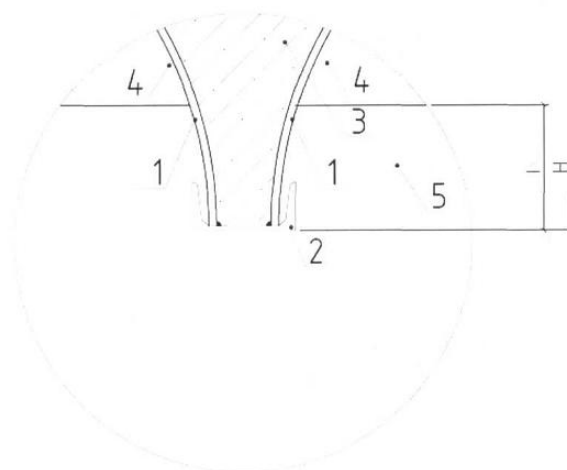

Фиг. 2

Фіг. 3

Δ

Фіг. 4

Комп'ютерна верстка В. Мацело

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601